

31. OTURUM

Venedik Komisyonunun “Hukukun Üstünlüğü Kontrol Listesi”

408(2016) sayılı Karar¹

1. Kongre, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartını izleme ile yerel ve bölgesel seçimleri gözleme etkinlikleri çerçevesinde, yerel ve bölgesel demokrasi alanındaki mevzuat ve anlaşmalarla uyumlu ilkeler koyan bir dizi tavsiye kararı ve karar almıştır.
2. Hukukun Üstünlüğü Kontrol Listesi, Avrupa Konseyi Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) tarafından hazırlanmış ve Komisyonun 11 ve 12 Mart 2016'da yapılan 106. Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Bu, bu alandaki ilk başvuru belgesidir.
3. Hukukun üstünlüğü, demokrasi ve insan haklarının yanı sıra, Avrupa Konseyinin üç temel ilkesinden biridir. Hukukun üstünlüğü demokrasinin kurucu bir unsurudur ve kamu gücünün kullanımının titizlikle sınırlanmasını ve bağımsız denetime tabi tutulmasını sağlama alır. Bu, aynı zamanda Avrupa'da bütün yönetim seviyelerine uygulanabilir bir ilkedir: Avrupa düzeyinde, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde.
4. Bu kontrol listesinde belirlenen kriterler şunlardır: Meşruiyet, yasal kesinlik, yetki istismarının (kötüye kullanma) önlenmesi, yasa önünde eşitlik ve ayrımcılık yapmamak ve adalete erişim. Bütün bu ilkeler üye devletlerde yerel ve bölgesel demokrasiyi değerlendirme kriterlerine uygulanabilmektedir.
5. Venedik Komisyonu tarafından hazırlanan Kontrol Listesi, Kongrenin etkinliklerine çok uygundur: Yerel ve bölgesel yönetimler ve özellikle yasama yetkisi olan bölgeler, bu hukukun üstünlüğü kontrol listesine uyumun sağlanmasında kilit rol oynarlar.
6. Kongrenin İzleme Komisyonu, 28 Haziran 2016 tarihinde yapılan toplantıda “Hukukun Üstünlüğü Kontrol Listesi”ni tanıtan ve Komisyon üyeleriyle görüş alışverişinde bulunan Venedik Komisyonu üyesi Jan Helgesen'e teşekkür etmektedir.
7. Dolayısıyla İzleme Komisyonu, Avrupa Konseyi üye devletleri açısından bu alandaki kullanılabilir bir araç eksikliğini gideren öncü bir başvuru metni olan bu belgenin hazırlanmasını ve kabul edilmesini memnuniyetle karşılamaktadır.
8. Sonuç olarak İzleme Komisyonu, Kongre ve üyelerini hukukun üstünlüğü kontrol listesini sahiplenmeye ve kullanmaya davet etmektedir. Çünkü bu liste, başta yerel ve bölgesel yönetimler olmak üzere, bütün yönetim seviyelerini kanun yapma ve standart oluşturma çalışmalarında hukukun üstünlüğüne saygılı olunmasını sağlayacak mekanizmaları ve prosedürleri kabul etmeye sevk ederek onlara siyaset ve hukuk kültürlerini güçlendirmelerini sağlayacak kılavuz ilkeler sunmaktadır.
9. Komisyon, yerel demokrasinin işleyişi ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının uygulanmasına dair çok sayıda üye devlette görülen, yinelenen konuları ve sorunları belirlemiştir.
10. Bu yinelenen konular listesi Kongre Başkanı tarafından 2013 Bakanlar Komitesi'ne sunuldu ve 2016 sonu itibarıyla da bir güncelleme hazırlanmaktadır. Bu liste Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının farklı maddeleri için bir tür kontrol listesi olacak unsurlar taşımaktadır.

¹ 20 Ekim 2016'da Kongre'nin 2. oturumunda tartışılıp kabul edilmiştir (bkz [CG\(2016\)24final](#), sayılı belge); raportör: Jos WIENEN, Hollanda (L, EPP/CCE).

11. İzleme Komisyonu aynı zamanda Avrupa Konseyinin genelde demokrasi kavramı, daha özgül olarak ise yerel ve bölgesel demokrasi kavramı hakkında Venedik Komisyonu'nun yaklaşımına benzer bir çalışma yapmasının isabetli olacağına inanmaktadır.

Ek I- Hukukun Üstünlüğü Kontrol Listesi²

---

² Kontrol listesi sadece İngilizce ve Fransızca olarak mevcuttur.